

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

20 oktober 2020

Inhoud

1. Inleiding	3
1.2 Begripsbeschrijving	3
1.3 Verdeling verantwoordelijkheden	4
2. Stappenplan meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	6
Stap 1: In kaart brengen van signalen	7
Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis	7
Stap 3: Gesprek met de klant	8
Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling	8
Stap 5: Beslissen: A. Is melden noodzakelijk? B. Is hulp bieden/organiseren (ook) mogelijk?	9
5a: Wanneer meld je altijd bij Veilig Thuis?	9
5b: Hulp organiseren en effecten volgen	9
5c: Opschalen naar Jeugdhulp dan wel de OGGZ van de gemeente	9
5d: Het bespreken van de melding met de klant	9
Stap 6: Evaluatie	9
Stap 7: Nazorg	10
Bijlage 1: Signalenkaart	11
Bijlage 2: Registratie	12
Bijlage 3: Het wettelijk meldrecht voor huiselijk geweld en kindermishandeling	13
Bijlage 4: Afwegingskader Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	14

1. Inleiding

1.1 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Stichting Welzijn Westerwolde is verantwoordelijk voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn klanten en daarmee aan klanten die (vermoedelijk) te maken hebben met kindermishandeling of huiselijk geweld. Vanuit deze verantwoordelijkheid wordt van de beroepskrachten van Welzijn Westerwolde verwacht dat zij in alle contacten met klanten attent zijn op signalen die kunnen duiden op kindermishandeling of huiselijk geweld (hier verstaan wij ook ouderenmishandeling onder) en dat zij effectief reageren op deze signalen. Daarom stelt Welzijn Westerwolde een meldcode vast met een stappenplan, zodat de beroepskrachten weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld en welke ondersteuning zij hierbij van de organisatie kunnen verwachten.

De meldcode is gebaseerd op het basismodel huiselijk geweld en kindermishandeling (ministerie van VWS, dec 2009). Vanaf 1 januari 2019 is er een aanscherping van toepassing: de beroepsgroepen die vallen onder de Wet Verplichte Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling zijn verplicht om te werken met *een afwegingskader in stap 5 van de meldcode*.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijkgeweld/documenten/kamerstukken/2017/07/07/kamerbrief-over-wijziging-besluit-verplichtemeldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling>
Nieuw is dat je *acute, dan wel structureel onveilige* situaties van kindermishandeling en huiselijk geweld *altijd* meldt bij Veilig Thuis. Dit geldt *ook* indien je zelf hulp verleent. Nieuw is dus dat deze twee vragen *los van elkaar* beantwoord moeten worden.

1.2 Begripsbeschrijving

Kindermishandeling: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen een gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking.

Huiselijk geweld: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling en een gerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten.

Ouderenmishandeling: al het handelen of nalaten van handelen van al degenen die in een persoonlijke en/of professionele relatie met de oudere staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt dan wel vermoedelijk zal lijden en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.

We onderscheiden zes verschijningsvormen van ouderenmishandeling: lichamelijke mishandeling, psychische mishandeling, verwaarlozing, financiële uitbuiting, seksueel misbruik en de schending van rechten.

Medewerker: de beroepskracht die voor Welzijn Westerwolde werkzaam is en die in dit verband aan

klanten van de organisatie zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt.

OGGZ Openbare Geestelijke Gezondheidszorg: Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van beleid gericht op het bevorderen van de gezondheid, veiligheid en welzijn van alle burgers. En voor hulpverlening aan kwetsbare personen, die ondanks soms zware problematiek niet zelfstandig of vrijwillig hulp zoeken.

Klant: iedere persoon aan wie de beroepskracht zijn professionele diensten verleent.

Vrijwilliger: Degene die structureel al dan niet tegen een vrijwilligersvergoeding op regelmatige, niet incidentele basis werkzaam is bij Welzijn Westerwolde en is belast met de begeleiding, ondersteuning, verzorging van klanten van Welzijn Westerwolde.

Welzijn Westerwolde: Stichting Welzijn Westerwolde

Protocol Ongewenst Gedrag: In het Protocol - Ongewenst gedrag staan de stappen beschreven wanneer er sprake is van ongewenst/grensoverschrijdend gedrag door een medewerker jegens een klant/collega.

1.3 Verdeling verantwoordelijkheden

Op deze plek wordt duidelijk wie binnen de organisatie waarvoor verantwoordelijk is.

Verantwoordelijkheden bestuurder:

- Opnemen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in het kwaliteitsbeleid van de organisatie.
- Informeren van klanten en medewerkers over dit beleid.
- Steunen van alle medewerkers in het handelen volgens de meldcode en afspraken maken over de wijze waarop Welzijn Westerwolde zijn beroepskrachten zal ondersteunen als zij door klanten in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen.
- Zorg dragen voor en op peil houden van voldoende deskundigheid bij medewerkers over signaleren en omgaan met (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld en het zetten van de stappen in deze code. Daartoe wordt regelmatig een aanbod gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering.
- Eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.
- Zorgen dat de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie.
- Analyse van het aantal geregistreerde signalen en meldingen en evt. naar aanleiding hiervan maatregelen nemen.

Verantwoordelijkheden gebiedscoördinator:

- Toezicht houden op de uitvoering van de stappen in de meldcode.
- Toezien op verslaglegging.
- Steun organiseren voor medewerkers.
- Evalueren van de genomen stappen.

Verantwoordelijkheden medewerker:

- Herkennen van signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling en huiselijk geweld.

- Overleg plegen met collega's jeugd en veiligheid van team jeugd van de gemeente, collegiale consultatie dan wel consultatie met Veilig Thuis bij zorg over een klant aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld.
 - Kennis hebben van de handelwijze volgens de meldcode.
 - Uitvoeren van afspraken die zijn voortgekomen uit het collegiale overleg als hiervoor genoemd.
 - Bespreken van de resultaten van deze ondernomen stappen met de betrokken collega's
- Registratie van de signaleringen/meldingen: afwegingen, ondernomen stappen, gegevens klant in het klantdossier.

De bestuurder, gebiedscoördinatoren en medewerkers zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- Vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld.
- De verleende zorg (begeleiding, therapie) door andere professionals in de 'tweede lijn'.

2. Stappenplan meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

STAP 1 : SIGNALEREN

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observeer en leg vast.
- Beschrijf de feitelijke signalen.

STAP 2: SIGNALLEN BESPREKEN

Stap 2: Collegiale consultatie, zo nodig raadplegen Veilig Thuis

- Indien van toepassing: inschakelen van het team jeugd van de gemeente (bij signalen kindermishandeling). Bij huiselijk geweld waar volwassenen bij betrokken zijn wordt, met inachtneming van het privacyreglement van Welzijn Westerwolde, de coördinator OGGZ van de gemeente waar nodig betrokken.

STAP 3: GESPREK MET KLANT

Stap 3: Gesprek met de klant

- Bespreek de signalen met de klant. Dit gesprek voer je indien nodig met een deskundige (ervaren) collega op het terrein van jeugdhulp uit je eigen team, dan wel met een medewerker van team jeugd van de gemeente (bij signalen kindermishandeling). Bij huiselijk geweld voer je het gesprek met een(ervaren) collega op het terrein van huiselijk geweld.

STAP 4: WEGEN AARD EN ERNST

Stap 4: Weeg de aard en ernst van de kindermishandeling of het huiselijk geweld door collegiale consultatie en / of door overleg met Veilig Thuis.

(Indien betrokken: het team jeugd van de gemeente dan wel de coördinator OGGZ van de gemeente)

STAP 5: BESLISSEN AFWEGINGSKADER STAP A EN STAP B

Stap 5: Beslissen: A. Is melden noodzakelijk? B. Is hulp bieden/ organiseren (ook) mogelijk?

- Wanneer de vermoedens na overleg met de klant niet zijn bevestigd: sluit de zaak af.
- Wanneer na gesprek(ken) met de klant of verzorgers van de klant duidelijk is dat zij ook bezorgd zijn, bespreek samen mogelijkheden voor passende hulp. Onderzoek welke mogelijkheden er bij Welzijn Westerwolde zijn, dan wel of er via het gemeentelijk loket (jeugd-)hulp gezocht moet worden.
- Wanneer er na overleg met klant ernstige twijfel blijft bestaan herhaal dan de stappen vanaf 2.
- Wanneer het vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld na het gesprek met de klant of verzorger(s) gegrond blijkt en er is geen motivatie voor hulp, dan wordt er opgeschaald naar het team jeugd van de gemeente, dan wel de coördinator OGGZ van de gemeente. Klant of verzorgers worden geïnformeerd maar hoeven geen toestemming te geven.
- Melden bij Veilig Thuis noodzakelijk bij acute en chronische kindermishandeling.

STAP 6: EVALUATIE

Stap 6: Evaluatie

- Evalueer het proces met betrokkenen.
- Controleer of alle stappen geregistreerd zijn.

STAP 7: NAZORG

Stap 7: Nazorg

- Check of hulp op gang is gekomen, stel zo nodig afspraken bij.
- Blijf signalen en zorgen melden bij Veilig Thuis.
- Gebiedscoördinator organiseert indien nodig praktische en emotionele steun voor betrokken medewerkers.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast. Vraag zo mogelijk ook informatie aan collega's. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Maak bij het signaleren van kindermishandeling of huiselijk geweld gebruik van een signaleringsinstrument (bijlage 1) en leg de signalen zo objectief mogelijk vast. Onder objectieve gegevens wordt verstaan datgene wat daadwerkelijk gezien kan worden, zoals een blauwe plek op een arm (en zeg dus niet: het kind is geslagen).

Heb je zelf geen contact met de kinderen van de klant, dan kun je toch signalen vastleggen over de situatie waarin deze kinderen zich mogelijk bevinden, als de toestand van de klant daar aanleiding toe geeft.

Betreffen de signalen kindermishandeling of huiselijk geweld gepleegd door een beroepskracht, meld de signalen dan bij de gebiedscoördinator of de directeur/bestuurder, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing en kan men het Protocol - Ongewenst gedrag gebruiken.

Beschrijf je signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepskracht.

Vrijwilligers

Vrijwilligers geven signalen aan bij de professional, deze pakt vervolgens de stappen van de meldcode op. Desgewenst worden vrijwilligers ondersteund bij het signaleren en het omgaan hiermee middels training of gesprekken.

- Het is niet de taak van de medewerker van Welzijn Westerwolde om speurwerk naar de dader te doen.
- Het is niet de taak van de medewerker van Welzijn Westerwolde om tot 100 % zekerheid te komen over de mishandeling of huiselijk geweld.
- Het is wel de taak van de medewerker van Welzijn Westerwolde om de klant te steunen, het beeld over het gedrag duidelijker te krijgen en de zorgen die er zijn te onderbouwen

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis

Interne bespreking

De medewerker legt de zorgen voor aan een collega deskundig op het terrein van de jeugdhulp (bij signalen van kindermishandeling) of huiselijk geweld. Dit kan iemand uit het team zijn, met meer kennis en ervaring op het gebied van veiligheid rondom kinderen en jeugdigen, resp. huiselijk

geweld.

Extern overleg

Zo nodig kan er contact gezocht worden met een ketenpartner, bijv. een consulent veiligheid jeugd van de gemeente of kan de casus met de OGGZ worden besproken. Indien gewenst kan er bij ketenpartners informatie opgevraagd worden (zie voor de afspraken omtrent privacy het privacyreglement van Welzijn Westerwolde).

Een consultatie bij Veilig Thuis

Overleg met Veilig Thuis is in alle gevallen aan te raden. Veilig Thuis biedt ondersteuning bij het interpreteren van signalen en bij het nadenken over de vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

Stap 3: Gesprek met de klant

Overleg wie het beste de signalen met de klant kan bespreken. Voer gesprekken over veiligheid van een jeugdige zoveel mogelijk samen met een ervaren collega. Wanneer er een jeugdige bij het klantsysteem betrokken is, voer het gesprek samen met de consulent jeugd en veiligheid van de gemeente. Hij of zij is in de 'lead' bij het voeren van dit gesprek. Via <https://signalenkaart.nl/> (bijlage 1) zijn tips te vinden met betrekking tot het voeren van een gesprek.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de klant, is alleen mogelijk als de veiligheid van de klant, die van u zelf, of die van een ander in het geding is.

(Eventueel) praten met kind

Overleg, indien er kinderen betrokken zijn, of een gesprek(je) met het kind meerwaarde heeft. Een gesprek heeft als doel het kind te ondersteunen. Zorg ervoor dat een gesprek waardevol voor het kind is. Let op dat je in het gesprek de ouder/verzorger(s) niet veroordeelt. Een kind heeft immers maar één (paar) ouder/verzorger(s). Houd ook in gedachten dat een gesprek niet als hoofddoel mag hebben om informatie uit het kind te halen. Laat het geen verhoor worden.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de klant het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

- De vermoedens zijn na overleg met de betrokkenen niet bevestigd en ook de zorgen over de klant bestaan niet meer. Sluit dan de zaak af en leg de bevindingen vast in het dossier.
- Na gesprek(ken) met de klant is duidelijk dat de klant ook bezorgd is.
- De oorzaak van de zorgen kan een minder gewenste opvoedingssituatie zijn of een andere oorzaak hebben. In het gesprek wordt duidelijk dat ook de verzorgers vinden dat het belangrijk is dat er hulp op gang komt (zie stap 5).
- Na overleg met betrokkenen blijft er ernstige twijfel bestaan; het is niet duidelijk of er wel of niet sprake is van een vermoeden (zie stap 5).
- Het vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld blijkt na het gesprek met de betrokkenen gegrond en de zorg over de klant blijft bestaan (zie stap 5).

Stap 5: Beslissen: A. Is melden noodzakelijk? B. Is hulp bieden/organiseren (ook) mogelijk?

5a: Wanneer meld je altijd bij Veilig Thuis?

Wanneer er sprake is van chronische dan wel acute kindermishandeling dan wel huiselijk geweld: doe dan altijd een melding bij Veilig Thuis. Ook wanneer zelf organiseren van hulp mogelijk is (zie ook bijlage 4 het Afwegingskader van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling).

5b: Hulp organiseren en effecten volgen

Na gesprek(ken) met de klant is duidelijk dat de klant ook bezorgd is. Meen je, op basis van je afweging in stap 4, dat je de klant en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- Organiseer dan de noodzakelijke hulp;
- Overleg en onderzoek wat we zelf kunnen doen met de klant;
- Volg de effecten van deze hulp;
- Schaal alsnog op als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.
- Indien na overleg met de klant: twijfel blijft bestaan: Herhaal de stappen vanaf stap 2.

5c: Opschalen naar Jeugdhulp dan wel de OGGZ van de gemeente

Het vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld blijkt na het gesprek met de klant gegrond en de zorg over de klant blijft bestaan. Blijkt na afweging dat je de klant niet voldoende tegen het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld kunt beschermen of twijfel je eraan of je voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

- Schaal dan op naar het team jeugd van de gemeente (bij kindermishandeling)
- Schaal op naar de coördinator OGGZ van de gemeente (huiselijk geweld volwassenen)
- Sluit bij je melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die je meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- Bespreek met het team jeugd, resp. de coördinator OGGZ, wat je, binnen de grenzen van je gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om je klant en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling te beschermen.

5d: Het bespreken van de melding met de klant

Bespreek je melding vooraf met je klant (vanaf 12 jaar) en/of met de ouder (als de klant nog geen 16 jaar oud is).

1. Leg uit waarom je van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
2. Vraag de klant uitdrukkelijk om een reactie en leg dit vast.

Van contacten met de klant over de melding kun je afzien als de veiligheid van de klant, die van je zelf, of die van een ander in het geding is.

Stap 6: Evaluatie

Evalueer het proces en de procedure

- Zorg ervoor dat gegevens met betrekking tot het vermoeden van kindermishandeling en huiselijk geweld worden geregistreerd in het klantdossier, evenals de reactie van de klant op de verschillende stappen.
- De gegevens worden geregistreerd en bewaard om in kaart te kunnen brengen hoe vaak vermoedens van kindermishandeling en huiselijk geweld binnen de gehele organisatie voorkomen en op welke wijze daarmee wordt omgegaan.

Stap 7: Nazorg

Nazorg voor de klant

Blijf alert op het welzijn van de klant. Onderhoud indien van toepassing hierover contacten met de consulent veiligheid van het team jeugd, dan wel de coördinator OGGZ (en betrokken ketenpartners) indien van toepassing

Nazorg voor de betrokken medewerker

Zorgen rondom de klant kunnen bij de medewerker allerlei twijfels en gevoelens losgemaakt hebben. Naast het feit dat het de verantwoordelijkheid van de medewerker zelf is om twijfels en gevoelens kenbaar en bespreekbaar te maken, is het belangrijk dat er in het team en door de gebiedscoördinator aandacht aan wordt besteed. Het is van belang dat er ook nazorg voor de medewerkers beschikbaar is.

Bijlage 1: Signalenkaart

Voor de volledige Signalenkaart verwijzen we naar <https://signalenkaart.nl/>.

Bijlage 2: Registratie

Het is belangrijk dat de organisatie alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen schriftelijk vastlegt.

Het klantdossier

Het klantdossier wordt vastgelegd in het registratieprogramma Regicare. Tijdens het proces met de klant kunnen op elk moment de afwegingen in de stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling worden vastgelegd.

Advies t.a.v. het vastleggen van gegevens in het klant-dossier: beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk:

- Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
- Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.
- Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een beroepskracht die hierin geschoold is (bijvoorbeeld een orthopedagoog).

Bijlage 3: Het wettelijk meldrecht voor huiselijk geweld en kindermishandeling

Beroepskrachten hebben te maken met een beroepsgeheim. Er zijn situaties waarin dit beroepsgeheim doorbroken moet worden. In deze bijlage wordt het wettelijk meldrecht toegelicht in situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Inhoud en doel van het beroepsgeheim

Algemene zwijgplicht

Iedere beroepskracht heeft een beroepsgeheim. Deze zwijgplicht, zoals het beroepsgeheim ook wel wordt genoemd, verplicht de beroepskracht om geen informatie over een klant aan derden te verstrekken, tenzij de klant of, in geval van minderjarigen, de ouders (vanaf hier kort genoemd de klant) hem daarvoor toestemming hebben gegeven.

Doel van het beroepsgeheim is de drempel voor de toegang tot hulpverlening zo laag mogelijk te maken en klanten het vertrouwen te geven dat vrijuit gesproken kan worden. De plicht tot geheimhouding van informatie over de klant is vastgelegd in de Beroepscode voor de Sociaal Werker ¹

Paradox van de geheimhoudingsplicht

Een te rigide omgang met het beroepsgeheim kan tot gevolg hebben dat een klant die dringend hulp nodig heeft juist niet geholpen wordt omdat de beroepskracht meent dat hij vanwege zijn beroepsgeheim niet in mag grijpen. Er kunnen zich situaties voordoen, waarin sprake is van een conflict van plichten: de plicht om te zwijgen vanwege het beroepsgeheim, botst met de noodzaak om de zwijgplicht te doorbreken, zodat in een situatie van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling toch de juiste hulp geboden kan worden.

Het is belangrijk om bij een conflict van plichten altijd te overleggen met een ervaren collega of gebiedscoördinator. Ook kan met Veilig Thuis worden geconsulteerd.

Een besluit om de zwijgplicht te doorbreken moet zorgvuldig worden genomen. Beantwoording van de volgende vijf vragen leidt doorgaans tot een zorgvuldige besluitvorming.

1. Kan ik door te spreken zwaarwegende belangen van de klant behartigen?
2. Is er een andere mogelijkheid om ditzelfde doel te bereiken zonder dat ik mijn beroepsgeheim hoeft te verbreken?
3. Waarom is het niet mogelijk om toestemming van de klant te vragen of te krijgen voor het bespreken van zijn situatie met iemand die hem kan helpen?
4. Zijn de belangen van de klant die ik wil dienen met mijn spreken zo zwaar dat deze naar mijn oordeel opwegen tegen de belangen die de klant heeft bij mijn zwijgen?
5. Als ik besluit om te spreken aan wie moet ik dan welke informatie verstrekken zodat het geweld of de mishandeling effectief kan worden aangepakt?

Het wettelijk meldrecht voor huiselijk geweld en kindermishandeling

Het wettelijk meldrecht voor huiselijk geweld en kindermishandeling is vastgelegd in de WMO 2015. Dit betekent dat de sociaal werker, ook als ze geen toestemming hebben van de klant, een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling kunnen melden bij Veilig Thuis. Ook kunnen zij desgevraagd een antwoord geven op vragen over een klant en zijn gezin, als Veilig Thuis daarin vraagt.

¹ Artikel 6 van de Beroepscode voor de Sociaal Werker, februari 2018.

Het meldrecht maakt een inbreuk op het beroepsgeheim mogelijk. Professionals mogen na een zorgvuldige afweging, een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bij Veilig Thuis melden, zodat het geweld kan worden aangepakt en de betrokkenen passende hulp kan worden geboden.

Ten overvloede wordt in deze bijlage gewezen op het Afwegingskader in de meldcode, waarin is vastgelegd, dat melden noodzakelijk is bij acute of chronische vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling, ook wanneer er hulp kan worden geboden.

Het gesprek met de klant

Wanneer de beroepskracht na het doorlopen van de stappen van de Meldcode besluit om te melden, dan dient op een zorgvuldige en respectvolle wijze aan de klant/ ouder te worden meegedeeld, dat er een melding wordt gedaan. De beroepskracht bespreekt de zorgen en zijn voornemen om een melding te doen met de klant. Hij nodigt de klant uit om daarop te reageren en gaat erover in gesprek met de klant. Tot slot geeft de professional aan of hij, op basis van het afwegingskader en eventueel besprokene, bij zijn voornemen blijft om een melding te doen.

Anders gezegd: de beroepskracht spant zich in om zijn klant mee te krijgen in de aanpak, maar hij vermijdt het om de indruk te wekken dat het doen van de melding afhankelijk is van de toestemming van de klant. De beroepskracht maakt daarbij een zorgvuldige afweging, waarbij het toepassen van het afwegingskader van belang

Bijlage 4: Afwegingskader Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

